

BØGER.

»Odsherred, Skildringer fra Fortid og Nutid«, udg. af Tage Christiansen, 5. Samling, 1934, indeholder bl. a. en Artikel om Himmelbreve, af Johs. Vejlager; der gengives to Breve, skrevet i Odsherred, begge af kendte Typer, med lokale Tilføjelser; i det ene er det en Greve fra Dragsholm, som vil lade sin Tjener henrette, i det andet er Hovedpersonen Just, der ellers plejer at bo ved Assens, anbragt ved Nykøbing. Det første Brev har en Soldat baaret som Amulet hos sig under Feltoget i 1864. Af andre Bidrag skal nævnes nogle Barndomsminder fra et Husmandshjem c. 1860, fortalt af en gammel Bondekone i Siddinge; heri mange gode Meddelelser; af Wedel's »Indenlandske Reise« er gengivet nogle Uddrag vedrørende Odsherred og Nykøbing, og Fru Elisabeth Westergaard fortæller livligt og interessant om Odsherreds Skove. Hæftets Hovedbidrag er dog Udgiverens indgaaende og overmaade interessante Redegørelse for Sagnet om Ridder Ebbes Døtre og Drabet i Højby Kirke.

Danmarks Kirkehistorie af L. F. Fabricius. I Binds 1ste Halvbind, 336 S., Lohses Forlag. — Efter dette Halvbind at dømme faar vi nu en fyldestgørende, folkelig Fremstilling af Kristendommens Historie her i Landet; det er i enhver Henseende en god Historiebog; Forfatteren har en sjælden Evne til at fortælle i et jævnt og smukt Sprog, saa Læserens Opmærksomhed fastholdes; man faar paa en behagelig Maade sin Historie repeteret, og alt set fra et nyt Synspunkt, det kirkelige. Vi kunde ønske, at dette Værk ikke blot fandtes i alle Sognebogsamlinger, men især at mange historisk interesserede købte det. Dette Halvbind, som er overmaade rigt og godt illustreret, gaar til 1241; der skal komme 6 Halvbind, og Forlaget har til vore Medlemmer udsendt et Prospekt med Tilbud paa nedsat Pris, 6 Kr. pr. Halvbind. Da der kun kommer eet saadant om Aaret, er Betalingen jo overkommelig.

»Fortid og Nutid«, som jo udgives af de historiske Samfunds Fællesforening og faas til en billig Pris ved Henvendelse til vor Sekretær, indeholdt i X Binds 3. Hæfte bl. a. Artikler om Færøernes Landsarkiv, om private Industri- og Handelsarkiver, om Handels- og Søfartsmuseer, Otto Smiths Oversigt over topografisk

Litteratur i 1933 og Kredslæge Møllers: Museumsindsamling og Folkemindeindsamling. — I 4. Hæfte findes Svend Aakjærs værdifulde Afhandling: Landsby og Enkeltgaard, samt en Artikel af Dr. Lis Jacobsen om den paatænkte Udgivelse af Danmarks Middelalderbreve og Aug. F. Schmidts Oversigt over Litteratur om Almuekultur og Folkeminder 1933. — Nu er 10. Bind af »Fortid og Nutid« afsluttet, og det maa siges, at de er uundværlige Bøger for enhver, der giver sig lidt eller meget af med historiske eller topografiske Interesser.

I Høng Højskoles Aarsskrift 1934 findes en særdeles interessant Artikel af Tormod Jørgensen om Husmandsrejsernes første Tiaar og om Anders Jørgensens store Arbejde for denne Sag.

I Aarbøger f. nord. Oldkyndighed og Historie 1934, 1. Halvbind, er der en Afhandling af Dr. Therkel Mathiassen om Primitive Flintredskaber fra Samsø, nogle simple, grovt tilfannede Flintstykker, som Ark. Claudi-Hansen opdagede ved Stavnsfjorden i 1930, hvor Nationalmuseet i 1933 ved Dr. T. M. og Dr. Nordmann foretog en Undersøgelse, der bragte nye Fund frem fra en Kultur, der hører til de ældste danske Bebyggelser, selv om dens Tid endnu ikke lader sig bestemme.

Foreningens »Danmarks Folkeminder« har fornylig udsendt til sine Medlemmer (Kontingent 4,50 Kr. aarlig) »Mellem sydfynske Sunde«, udarbejdet af Henr. Ussing paa Grundlag af Optegnelser af Thorvald Hansen, 310 S., ill.; en udmærket Skildring af Livet i Hverdag og Højtid paa Øerne Taasinge, Turø, Strynø og Drejø. — Forøvrigt søger Foreningen Medarbejdere og Indsamlere af Folkemindestof i nogle Sogne her i Holbæk Amt, hvorfra man kun har det i Parentesen her anførte Antal trykte og utrykte Optegnelser: Søstrup (8), Eskilstrup (10), Ugerløse (6), Søndersted (7), Frydendal (10), Hallenslev (6), Skellebjerg (2), Solbjærg (4), L. Fuglede (4) og Agnsø (9). Hvis nogen vil hjælpe til her, bedes man henvende sig til »Danmarks Folkeminder«, Adr. Det kgl. Bibliotek, København, og der gives da Oplysning om, hvad det er for Optegnelser, der allerede haves fra det paagældende Sogn.

A. T.